

ОСНОВНО УЧИЛИЩЕ „ПРОФ. ПЕНЧО НИКОЛОВ РАЙКОВ“
гр. Трявна, ул. «Бойчо Войвода» №1, e-mail: ouraikov@abv.bg

УТВЪРЖДАВАМ:

ДИРЕКТОР: .....

/В. Иванова/

**ПРОГРАМА
ЗА ПРЕДОСТАВЯНЕ НА РАВНИ
ВЪЗМОЖНОСТИ
И ЗА ПРИОБЩАВАНЕ НА УЧЕНИЦИ
ОТ УЯЗВИМИ ГРУПИ
ПРЕЗ 2022/2023 ГОДИНА**

Програмата е приета от Педагогическия съвет на проведено заседание на
14.09.2022 г. с Протокол №6 /съгласно чл. 263, ал. 1, т. 9
от Закона за предучилищното и училищното образование/

I. УВОД

Настоящата програма цели да начертае целите и задачите на работа с деца и ученици от ОУ”Проф. П.Н.Райков” и урежда взаимоотношенията между институциите, във връзка с предоставянето на приобщаващо образование.

Програмата е изготвена в съответствие с действащите стратегически и оперативни национални документи на централните ведомства, в изпълнение на държавната политика за предоставяне на равни възможности на всички български граждани и за приобщаване на децата и учениците от уязвими групи.

Училищната програма се базира на:

- Закон за предучилищното и училищното образование;
- Наредба за приобщаващото образование
- Стратегия за образователна интеграция на децата и учениците от етническите малцинства;
- Рамкова програма за интегриране на ромите в българското общество (2010 – 2022 г.);
- Национална стратегия на България за интегриране на ромите (2012 – 2022 г.);
- Закон за защита от дискриминация;
- Конвенция за борба срещу дискриминацията в областта на образованието.

Програмата включва редът и начините за оказване на обща и допълнителна подкрепа на всички деца и ученици, които имат необходимост от такива в ОУ»Проф.П.Н.Райков « съобразно неговите лични интереси, потребности и нужди.

Уязвими групи в ОУ»Проф.П.Н.Райков» са деца и ученици, диагностицирани със специални образователни потребности, хронични заболявания, двигателни увреждания, деца и ученици в риск, деца и ученици, застрашени или жертва на насилие, деца с изявени дарби, деца-сираци и полусираци, деца-бежанци, деца от различни етнически групи и др. с други идентифицирани нужди.

Основна цел:

Осигуряване в училището на подкрепа за равен достъп до качествено образование и за развитие на потенциала на всеки ученик с цел неговата личностна, професионална и гражданска реализация в обществото.

- ✓ Постигането на тази цел изисква определяне на уязвимите групи деца и прилагане на разнообразни мерки, съобразени със спецификата на всяка от тях.
- ✓ На учениците в системата на училищното образование се предоставя обща и допълнителна подкрепа за личностно развитие.
- ✓ Подкрепата за личностно развитие се предоставя в съответствие с индивидуалните образователни потребности на всеки ученик.

Принципи на приобщаващото образование:

1. Гарантиране правото на достъп до училището на всяко дете най-близо до неговото местоживеене и на правото му на качествено образование
2. Гарантиране достъпа на всеки ученик до подкрепа за личностно развитие в зависимост от неговите индивидуални потребности с оглед възможността за възникване на затруднения в процеса на ученето и приобщаването и на необходимостта от подходяща подкрепа
3. Прилагане на диференцирани педагогически подходи, ориентирани към интересите и стимулиращи мотивацията на ученика, съобразени с възрастовите и социалните промени в живота му и адаптирани към способността му да прилага усвоените компетентности на практика
4. Приемане и зачитане на уникалността на всеки ученик –индивидуалните потребности и възможности, личностните качества,знанията,уменията и интересите, на които образователната

институция трябва да отговори по подходящ начин, така че детето или ученикът да развие максимално своя потенциал;

5. Равнопоставеност и недопускане на дискриминация при провеждане на предучилищното и училищното образование, гаранции за които са създадените условия за обучение на всички деца и ученици заедно, независимо от трудностите и различията, които може да възникнат в процеса на ученето и научаването и при участието им в дейността на детската градина или училището;

6. Системен и холистичен подход на организация и сътрудничество на образователните институции в областта на приобщаващото образование на всички равнища – управление и екипност, използване на приобщаващи педагогически практики, създаване на сигурна и подкрепяща среда, участие на родителите, мониторинг на процеса и на качеството на подкрепата за личностно развитие, както и на влиянието им върху обучението и постиженията на децата и учениците;

7. Сътрудничество между всички участници в процеса на приобщаващото образование – училището, ученика, семейството и общността;

8. Намалване на влиянието на социалните неравенства върху ученето и върху участието на учениците в дейността на училището;

9. Нетърпимост към дискриминиращите нагласи и поведение и подготовка на учениците за живот в приобщаващо общество;

10. Гъвкавост и динамичност на процеса на приобщаващото образование съобразно потребностите на учениците и в зависимост от спецификата на обществения живот

II. ПОДКРЕПА НА ЛИЧНОСТНОТО РАЗВИТИЕ

Подкрепата на личностното развитие се осъществява във връзка и в корелация с разработените областни стратегии за подкрепа на личностното развитие, както и въз основа на анализ на необходимостта от обща и допълнителна подкрепа.

2.1 Обща подкрепа

За организиране на подкрепата на личностното развитие в ОУ”Проф.П.Н.Райков” за координатор е определен ресурсен учител/логопед, който изпълнява функциите си за приобщаващото образование.

Общата подкрепа е насочена към развитие на потенциала на всяко дете и ученик. Общата подкрепа включва различна екипна работа също така и между отделните специалисти и осигуряване или насочване към занимания по интереси. Заниманията по интереси могат да се организират от ОУ”Проф.П.Н.Райков” или от ЦРД , ЦПППО , ЦЛР или други центрове за личностно развитие.

Кариерното ориентиране, провеждано от педагогическия съветник или консултант от кариерен център също е част от общата подкрепа на учениците от първи до последния клас за училището.

В ОУ”Проф.П.Н.Райков” функционира училищна библиотека, ръководена от библиотекар/определен за целта служител, която чрез осъществяване на различни дейности представлява част от общата подкрепа на децата и учениците.

Описаните в ПУД морални и материални награди също са част от предоставяната от училището обща подкрепа.

Общата подкрепа включва и други дейности, подробно описани в наредбата за приобщаващото образование

2.2. Допълнителна подкрепа

Допълнителната подкрепа се осъществява въз основа на направена оценка на индивидуалните способности на определено дете или ученик от ОУ”Проф.П.Н.Райков”

Оценката на способностите се извършва от специално назначен екип от специалисти, съобразно необходимостта на детето и след това се потвърждава от Регионален център за подкрепа на приобщаващото образование.

Учениците за които може да се поиска оценка на способностите са от следните уязвими групи:

- деца със специални образователни потребности – в началото на учебната година
- деца с хронични заболявания
- деца в риск

Допълнителната подкрепа включва:

- работа с дете или ученик по конкретен случай
- психосоциална рехабилитация
- зрителна рехабилитация
- рехабилитация на комуникативни нарушения
- осигуряване на достъпна архитектурна среда
- специализирани средства
- ресурсно подпомагане

Допълнителната подкрепа се реализира чрез план за действие за всяко конкретно дете. Родителите задължително се включват в плана за действие като активни участници в дейностите. Ако Регионалният център препоръча допълнителна подкрепа, но родителите откажат, училището уведомява отдел „Закрила на детето“ към ССП по местоживееене на детето с цел социалните служби да окажат съдействие и ако се налага помощ на родителите за осъзнаване нуждите на детето.

При наличие на три и повече деца/ученици в паралелка се осигурява помощник-учител за подпомагане работата на учителите. Задълженията на помощник-учителите са разписани в наредбата за приобщаващото образование.

При необходимост се изработва индивидуална учебна програма по съответните учебни предмети с цел по-лесното възприемане от ученика, а също така се изготвя и индивидуален учебен план или учебен план за обучение в комбинирана форма на обучение. За ученици с изявени дарби също се изработва индивидуален учебен план.

III. ПЛАН ЗА ДЕЙСТВИЕ ПО ПРОГРАМАТА

Дейности	Срок	Отговорник	Забележка
Идентифициране на ученици, които имат необходимост от обща подкрепа	постоянен	логопед ,ресурсен учител	
Екипна работа на учителите от даден клас	постоянен	класни ръководител, учители	при необходимост
Определяне на координатор на екипа за оказване на подкрепа	до 03.10.2022г.	директор	
Награждаване на ученици	текущ	директор	при и по определен повод за поощрение
Дейности на училищната библиотека, свързани с четивна грамотност	05.10 / 10.04	завеждащ библиотека	да се направи по повод Деня на книгата
Представяне на дейности по интереси в училището	20.09	учители в ПИГ	
Представяне на дейностите по интереси на ЦРД, ЦПППО	20.10	представители на центровете	при проявен интерес от страна на центровете
Здравни беседи на тема- Ковид 19	10.10.-25.10	Външни лектори към сдружение Цветница.	

симптоми, мерки за опазане.			
Кариерно ориентиране и консултиране в класовете от 3 до 7	05.12,02.05	педагогически съветник, кариерен консултант	
Идентифициране на ученици със СОП	целогодишно	класни ръководители, учители, логопед, ресурсен учител	
Оценка на потребности на ученици със СОП	целогодишно	ресурсен учител и екип	не по-късно от 3 месеца след идентифициране на нуждата
Логопедична терапия, рехабилитация и консултации	целогодишно	логопед	
Психологическа подкрепа, психосоциална рехабилитация и консултации	целогодишно	ресурсен учител	
Превантивни мерки за недопускане отпадане от училище	целогодишно	директор, учители,	
Оформяне на зелен кът в двора на училището	05.04.	възпитатели	
Стимулиране участието на деца с изяви дарби в състезания и олимпиади	целогодишно,	учители	
Стимулиране участието на деца и ученици от различни етнически групи в състезания и олимпиади	целогодишно,	учители	
Съвместни дейности с МКБППМН	целогодишно, по график	УКБППМН, директор, районна администрация	
Обучение на педагогически специалисти за работа в мултикултурна среда	по график, заложен в план за квалификация	директор, председатели на МО	

V. ЗАКЛЮЧЕНИЕ

За изпълнението на Програмата важно значение има сътрудничеството между всички пряко ангажирани институции, неправителствения сектор и мултикултурна общност. Всички участници в образователния процес (семейство, детска градина, училище, институции, НПО) трябва да бъдат еднакво отговорни и ангажирани за постигането на поставените цели.